

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 13. september 2018

JOURNAL NR.
RA-2018-3200201-67

SAGSBEHANDLER: JMA/

Ved e-mail af 10. juli 2018 anmodede Justitsministeriet Rigsadvokaten om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 984 (Alm. Del) fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmålet lyder således:

”Ministeren bedes redegøre for, i hvilket omfang de straffskærper for voldtægt, som Folketinget vedtog med lov nr. 635 af 8/6-16 med ikrafttræden 1/7-16, har udmøntet sig i en tilsvarende skærpet strafudmåling ved domstolene. Ministeren bedes herunder oversende en gennemgang af de voldtægtssager, der siden 1/7-16 har været omfattet af straffskærpelsen, og i den forbindelse redegøre for årsagen i de sager, hvor der ikke er sket en straffskærpelse.”

Ved e-mail af 12. juli 2018 redegjorde Rigsadvokaten for det estimerede tidsforbrug i forbindelse med en eventuel gennemgang af de omhandlede voldtægtsdomme. Samtidig redegjorde Rigsadvokaten for en række af de gennemførte initiativer på voldtægtsområdet, herunder for forelæggelsesordningen i sager om voldtægt.

Ved e-mail af 10. august 2018 har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om at indhente og gennemgå 17 domme om voldtægt, som indgår i en række avisartikler bragt i BT. Justitsministeriet har anmodet Rigsadvokaten om at udarbejde et kort resumé af de domme, hvor gerningstidspunktet ligger efter straffskærpelsen, der trådte i kraft 1. juli 2016, jf. lov nr. 635 af 8. juni 2016. Justitsministeriet har endvidere anmodet Rigsadvokaten om at vurdere, om straffniveauet i de enkelte domme er i overensstemmelse med den forudsatte straffskærpelse samt angive, hvilke omstændigheder domstolene har lagt vægt på i forbindelse med strafudmålingen. I de tilfælde, hvor Rigsadvokaten ikke vurderer, at straffen er i overensstemmelse med det

ved strafskærpelsen forudsatte strafniveau, er Rigsadvokaten blevet anmodet om at oplyse, om afgørelsen efterfølgende er anket til landsretten.

Rigsadvokaten kan i den forbindelse oplyse:

Med strafskærpelsen gennemført ved lov nr. 635 af 8. juni 2016 skete der en generel forhøjelse af strafudmålingsniveauet for tiltvingelse af samleje ved vold eller trussel om vold (§ 216, stk. 1, nr. 1) eller ved hensættelse i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen (omfattet af § 216, stk. 1, nr. 2, 2. led), og for samleje med et barn under 12 år (§ 216, stk. 2) med gennemgående 1 år i forhold til det gældende strafniveau. Det betyder bl.a., at udgangspunktet for strafudmålingen for en enkeltstående fuldbyrdet overfaldsvoldtægt eller for et enkeltstående fuldbyrdet samleje med et barn under 12 år nu er 3 år og 6 måneders fængsel, hvis der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder. Det betyder bl.a. også, at udgangspunktet for strafudmålingen for et enkeltstående fuldbyrdet samleje i andre sager om voldtægt ved vold eller trussel om vold - hvis der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder - i dag er fra ca. 2 år og 6 måneders fængsel til op mod 3 års fængsel.

Det fremgår lovforarbejderne, at strafudmålingen fortsat skal bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau kan fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at der i almindelighed er grundlag for at udmåle en lavere straf end det angivne udgangspunkt, hvis der er tale om forsøg eller andet seksuelt forhold end samleje (§ 225).

For så vidt angår de omtalte domme bemærkes det, at der reelt er tale om 15 afgørelser, idet to afgørelser figurerer to gange på den oversigt, som Rigsadvokaten har modtaget fra Justitsministeriet til brug for gennemgangen.

1. SS 3-30102/2016

Københavns Byrets dom af 17. marts 2017

Fængsel i 3 måneder for andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 15 år, jf. straffelovens § 225, jf. § 222, stk. 1. Tiltalte fik i november 2016 forurettede, som på gerningstidspunktet var 12 år, til at manipulere sit erigerede lem til sædafgang. Tiltalte og forurettede havde mødt hinanden i en kiosk et par dage inden, hvor de udvekslede

telefonnumre, og hvor de aftalte at mødes. Ved strafudmålingen lagde byretten vægt på forholdets karakter, herunder at tiltalte måtte have haft en mistanke om, at forurettede muligt ikke var normalt udviklet. Retten lagde tillige vægt på, at tiltalte ikke var tidligere straffet, samt på den stedfundne varetægtsfængsling. Dommen blev ikke anket til landsretten.

Bemærkninger:

Sagen vedrører ikke voldtægt. Forholdet vurderes ikke at være omfattet af strafskærpelsen fra 2016, der for så vidt angår overgreb mod børn tilsigter at skærpe strafniveauet for overtrædelse af § 222, stk. 2 og 3, der omfatter tilfælde, hvor gerningsmanden udnytter sin fysiske eller psykiske overlegenhed.

2. SS-2-26156/2016

Københavns Byrets dom af 16. marts 2017

Østre Landsrets dom af 4. september 2017

Frifindelse for voldtægt. Tiltalte blev i byretten dømt for voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, ved i september 2016 på et toilet på et diskotek at have tiltvunget sig samleje med forurettede, idet han ved en underliggende trussel om vold, tog fat i hende, vendte hende rundt og indledte samleje, imens hun gentagne gange sagde fra. Tiltalte og forurettede havde forinden danset sammen på et diskotek. De gik begge frivilligt ind i en toiletbås på dametoiletet, hvor de kyssede, og forurettede gav tiltalte oralsex. Tiltalte tog derefter et kondom på, trængte mod forurettedes vilje op i hende bagfra og udførte 6-7 samlejebevægelser. Byretten idømte tiltalte fængsel i 1 år og 6 måneder. Ved strafudmålingen henviste byretten til lov nr. 635 af 8. juni 2016 og til forarbejderne hertil. Retten anførte, at der ved straffastsættelsen i formildende retning lagdes vægt på, at tiltalte ikke udøvede egentlig vold over for forurettede, samt at forurettede havde indvilget i en betydelig grad af intimitet mellem sig og tiltalte, idet hun umiddelbart inden det tiltvungne samleje frivilligt havde givet tiltalte oralsex. Landsretten frifandt tiltalte, idet landsretten ikke fandt, at der forelå det til domfældelse fornødne bevis for, at tiltalte havde tvunget sig til samleje ved vold eller trussel om vold. Det forhold, at forurettede under det kortvarige samleje verbalt havde givet udtryk for, at hun ikke ønskede at fortsætte, kunne ikke under sagens konkrete omstændigheder føre til et andet resultat.

Bemærkninger:

Da sagen blev afgjort med en frifindelse, er der ikke grundlag for at vurdere, om strafudmålingen ligger inden for det niveau, som er forudsat i strafskærpelse fra 2016. Det bemærkes, at straffen fastsat i byretten ligger under det med lovændringen fastsatte udgangspunkt for kontaktvoldtægter. De kan dog hænge sammen med sagens konkrete

omstændigheder. Det kan oplyses, at anklagemyndigheden efter det oplyste både i by- og landsret nedlagde påstand om fængsel i 2½ år.

3. 5266/2016

Retten i Næstveds dom af 3. oktober 2016

Østre Landsrets dom af 27. februar 2017

Fængsel i 8 måneder og betinget udvisning for tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje og forsøg herpå, jf. straffelovens § 225, jf. § 216, stk. 1, nr. 1, § 21. Tiltalte blev i byretten dømt for tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje og forsøg på voldtægt, jf. straffelovens § 225, jf. § 216, stk. 1, nr. 1 og § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, ved i juli 2016 på en parkeringsplads at have skubbet og fastholdt forurettede, som var 17 år på gerningstidspunktet, ligesom han tog hårdt på hendes bryster og kyssede hende, befølte hende i skridtet og stak en finger op i hendes skede, selvom hun strittede imod og bad ham holde op, hvorefter han vendte forurettede om, knappede sine bukser op, mens han udtalte "Du skal sutte min pik, eller jeg knepper dig!" eller lignende, hvilket forehavende imidlertid mislykkedes, idet forurettede sagde, at hun skulle kaste op. Tiltalte og forurettede havde forud for episoden mødt hinanden på et diskotek. Forurettede var frivilligt fulgt med tiltalte ud til parkeringspladsen. Byretten idømte tiltalte straf af fængsel i 1½ år. Ved straffastsættelsen lagde byretten navnlig lagt vægt på forholdenes karakter, og på at der havde været en vis kontakt mellem tiltalte og forurettede inden episoden. Landsretten frifandt tiltalte for forsøg på voldtægt og nedsatte straffen til fængsel i 8 måneder. Ved fastsættelse af straffen henviste landsretten til bestemmelsen i jf. straffelovens § 216, stk. 4, som blev indsat i forbindelse med strafskærpelsen i 2016.

Bemærkninger:

Henset til, at der i landsretten alene skete domfældelse for andet seksuelt forhold end samleje og forsøg herpå, vurderes strafudmålingen at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016.

4. 751/2017

Retten i Horsens dom af 23. marts 2017

Fængsel i 9 måneder for samleje og andet seksuelt forhold end samleje med en person, der er ude af stand til at modsætte sig handlingen, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, jf. til dels § 225. Tiltalte blev dømt for i oktober 2016 at have taget bukser og trusser af forurettede og befølt hende på bryster og mave, ført en finger op i hendes skede og gennemført samleje, mens forurettede pga. søvn og spirituspåvirkning ikke var i stand til at modsætte sig disse handlinger. Tiltalte og forurettede havde mødt hinanden samme aften til en fest gennem en fælles bekendt. Alle tre var i løbet af natten taget sammen

hjem til den fælles bekendte, hvor de skulle sove. Ved strafudmålingen lagde retten vægt på, at tiltalte på gerningstidspunktet ikke var fyldt 18 år, optakten og omstændighederne ved episoden, og at tiltalte ikke var tidligere straffet.

Bemærkninger:

Ifølge forarbejderne til lov nr. 635 af 8. juni 2016 skal en overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor der er tale om et enkeltstående fuldbyrdet samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, som udgangspunkt straffes med fængsel i 1 år og 2 måneder. I den konkrete sag var der tale om en mindreårig gerningsmand, hvilket efter straffelovens § 82, nr. 1, og efter fast udmålingspraksis udgør en formildende omstændighed, og derfor som udgangspunkt medfører en lavere straf. På den baggrund vurderes strafudmålingen at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016, om end muligvis i den lave ende. Det fremgår således af sagen, at anklageren nedlagde påstand om straf af fængsel på mellem 1 år til 1 år og 2 måneder.

Sagen blev ikke anket. I ankeindstillingen til statsadvokaten har politikredsen anført, at det ikke findes hensigtsmæssigt at anke sagen, da der forelå specielle omstændigheder omkring optakten til episoden, og at tiltalte var under 18 år på gerningstidspunktet.

5. 9-5314/2016

Retten i Hillerøds dom af 24. februar 2017

Østre Landsrets dom af 11. december 2017

Fængsel i 2 år og 6 måneder samt betinget udvisning for voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, og for vold efter straffelovens § 244. Tiltalte blev i byretten dømt for i september 2016 ved vold og trussel om vold at have tiltvunget sig samleje med forurettede, idet han væltede hende omkuld på sengen, slog hende i ansigtet og på kroppen med knyttet hånd og fastholdt hende, imens han gennemførte samleje. Tiltalte og forurettede, der på gerningstidspunktet havde været kærestere i 9 måneder, var den pågældende aften endt i et skænderi, der udsprang af jalousi. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år og 3 måneder og betinget udvisning. Byretten henviste ved strafudmålingen til strafskærpelsen ved lov nr. 635 af 8. juni 2016 og anførte blandt andet, at tiltalte ikke havde planlagt volden og voldtægten, men udførte denne i oprørt sindstilstand efter at have fundet et foto på forurettedes mobiltelefon, hvor hun lå sammen med en mandsperson. Byretten tog ved strafudmålingen hensyn til dette og til, at tiltalte tidligere var straffet for personfarlig kriminalitet. Landsretten fandt tiltalte skyldig i overensstemmelse med byrettens bevisresultat og skærpede straffen til fængsel i 2 år og 6 måneder. Landsretten anførte vedrørende strafudmålingen, at efter forarbejderne til lov nr. 635 af 8. juni 2016 forudsættes voldtægt uden for tilfælde af

overfaldsvoldtægt som udgangspunkt straffet med fængsel i 2 år og 6 måneder. Landsretten fandt ikke, at der forelå omstændigheder, der kunne give anledning til at fastsætte en lavere straf.

Bemærkninger:

Strafudmålingen vurderes at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016, jf. ovenfor.

6. 1-531/2017

Retten i Helsingørs dom af 29. marts 2017

Østre Landsrets dom af 11. september 2017

Fængsel i 2 år og 6 måneder for voldtægt og tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, og § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 225. Tiltalte blev i by- og landsret fundet skyldig i voldtægt og tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje, ved en formiddag i december 2016, på en sti ved en skole at have skubbet forurettede omkuld, revet bukser og trusser ned om knæene på hende, grebet hårdt fat i hendes nakke og overarme og ført sine fingre op i hendes skede samt gennemført samleje. Tiltalte og forurettede havde mødt hinanden i byen, og festen skulle derefter fortsætte hjemme hos tiltalte. Tiltalte og forurettede fulgtes til fods, og i den forbindelse voldtog tiltalte forurettede. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år. Ved strafudmålingen lagde retten vægt på kriminalitetens art og den forudgående kontakt, der havde været mellem parterne op til overgrebet. Landsretten anførte vedrørende strafudmålingen, at det fremgår af forarbejderne til lov nr. 635 af 8. juni 2016, at udgangspunktet for strafudmålingen for et enkeltstående fuldbyrdet samleje i andre sager om voldtægt ved vold eller trussel om vold end overfaldsvoldtægt, vil være fra ca. 2 år og 6 måneders fængsel op mod 3 års fængsel, hvis der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder. Henset hertil og til karakteren af den begåede voldtægt, herunder den forudgående kontakt mellem parterne op til overgrebet, fandt landsretten, at straffen skulle forhøjes til fængsel i 2 år og 6 måneder.

Bemærkninger:

Strafudmålingen vurderes at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016, jf. ovenfor.

7. 4308/2016

Retten i Viborgs dom af 25. januar 2017

Vestre Landsrets dom af 16. maj 2017

Frifindelse for voldtægt og forsøg herpå. T1 og T2 var tiltalt for at have skaffet sig samleje med en person, der befandt sig i en tilstand eller situation, i hvilken hun var ude af stand til at modsætte sig handlingen og tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje og forsøg herpå, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2 og § 216, stk. 1, nr. 2, jf. § 21. De to tiltalte, T1 og T2, der på gerningstidspunktet begge var under 18, blev i byretten dømt for voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, samt for andet seksuelt forhold end samleje efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, jf. § 225 og forsøg herpå, ved i september 2016, at have trukket forurettedes bukser og underbukser ned og begge gennemført samleje, ligesom T2 stak sit lem ind i forurettedes mund, mens T1 forsøgte herpå. Forurettede var på grund af træthed, chok samt spirituspåvirkning ikke i stand til at modsætte sig disse handlinger. T1 blev i byretten yderligere dømt for blufærdighedskrænkelse efter straffelovens § 232, ved flere gange at have ført sin hånd ned i forurettedes bukser. Forurettede og de tiltalte havde mødt hinanden udenfor et diskotek umiddelbart inden episoden, hvor forurettede havde bedt de tiltalte om en cigaret, hvorefter de sammen var gået over i en park. T1 blev i byretten idømt fængsel i 1 år og 4 måneder samt udvist med indrejseforbud i 12 år. T2 blev idømt fængsel i 1 år og 2 måneder samt betinget udvist med en prøvetid på 2 år. Ved strafudmålingen lagde byretten navnlig vægt forholdets karakter, herunder at det blev begået af flere i forening samt strafskærpelsen gennemført i 2016. I formildende retning lagde retten vægt på de tiltaltes unge alder. I landsretten blev begge tiltalte frifundet, idet retten ikke fandt det bevist, at forurettede befandt sig i en tilstand, hvor hun var ude af stand til at modsætte sig de samlejer og den seksuelle omgang, der fandt sted.

Bemærkninger:

Da begge tiltalte blev frifundet i sagen, er der ikke grundlag for at vurdere, om strafudmålingen ligger inden for det niveau, som er forudsat i strafskærpelsen fra 2016.

Det bemærkes, at strafudmålingen i byretten må antages at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016. Det fremgår således af lovforarbejderne til lov nr. 635 af 8. juni 2016, at en overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor der er tale om et enkeltstående fuldbyrdet samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, som udgangspunkt skal straffes med fængsel i 1 år og 2 måneder.

8. 9-5779/2016

Retten i Hillerøds dom af 28. februar 2017

Østre Landsrets dom af 13. september 2017

9 måneders fængsel og udvisning for medvirken til voldtægt (T2). To tiltalte (T1) og (T2) blev i byretten dømt for voldtægt og medvirken til voldtægt, jf. straffelovens § 216, stk.

1, nr. 1, og § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 23, ved i september 2016 i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse, at have tiltvunget sig samleje med forurettede på bagsædet af en personbil. T2 havde forinden indvilliget i at køre den stærkt berusede forurettede, der sad på bagsædet med T1, til stationen. Under kørslen forsøgte forurettede at åbne bildøren og springe ud, hvorefter T1 slog hende og tiltvang sig samleje med hende på bagsædet mod hendes vilje. T2 var bekendt hermed, og T2 hørte også, at forurettede flere gange sagde »nej«. T2 kørte imidlertid videre, således at forurettede ikke kunne komme ud på normal vis, og han undlod at gribe ind over for T1, ligesom han valgte ikke at bortfjerne sig. De tiltalte og forurettede havde forinden været samlet til en privat fest. Forurettede havde ikke mødt de tiltalte før. T1 blev i byretten idømt 2 år og 6 måneders fængsel og udvist med indrejseforbud for bestandig. T2 blev i byretten idømt 9 måneders fængsel og udvist med indrejseforbud i 6 år. De tiltalte blev frifundet for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2 om samleje med person, der er ude af stand til at modsætte sig handlingen. Byretten lagde ved straffens fastsættelse vægt på kriminalitetens karakter, at forurettede var på besøg hos gerningsmændene forud for voldtægten, og at den udøvede vold alene medførte skader af begrænset karakter. For så vidt angik T2 lagde byretten i formidlende retning navnlig vægt på karakteren af tiltaltes handlinger. Kun sagen vedrørende T2 blev anket til landsretten. Østre Landsret tiltrådte det af byretten anførte og fandt ikke, at der var grundlag for at nedsætte straffen.

Bemærkninger:

Byrettens strafudmåling i forhold til T1 vurderes at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016, om end muligvis i den lave ende. Anklagemyndighedens strafpåstand var fængsel i mindst 3 år. Denne strafpåstand var dog fastsat efter, at der tillige var rejst tiltale for § 216, stk. 1, nr. 2, for hvilket der skete frifindelse.

I forhold til strafudmålingen vedrørende T2 fremgår det, at der særlig er lagt vægt på, at T2 ikke selv deltog aktivt i voldtægten, men var chauffør i den bil, hvori voldtægten fandt sted. Henset til omstændighederne i sagen finder Rigsadvokaten ikke grundlag for at fastslå, at strafudmålingen ligger under det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016.

9. 99-4488/2016

Retten i Hernings dom af 10. marts 2017

Vestre Landsrets dom af 24. maj 2017

Fængsel i 2 år og 9 måneder og udvisning for voldtægt og tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. til dels § 225. Tiltalte blev

fundet skyldig i voldtægt mv., ved en aften i oktober 2016 under et besøg hos sin 65-årige tidligere svigermor ved vold og trussel om vold tiltvunget sig samleje og andet seksuelt forhold med hende, idet tiltalte fastholdt forurettede og trak tøjet af hende, tog halsgreb og truede med en kniv, tvang hende til at drikke væske indeholdende et ukendt stof m.v., mens han forgreb sig på hende. Byretten havde fastsat straffen til fængsel i 2 år og 3 måneder. Landsretten fandt det bevist, at overgrebene havde stået på i mere end to timer og forhøjede med henvisning til strafskærpselen fra 2016 straffen til fængsel i 2 år og 9 måneder.

Bemærkninger:

Strafudmålingen vurderes at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafskærpselen i 2016, jf. ovenfor, om end muligvis i den lave ende, når der henses til forholdets grovhed. Anklagemyndigheden nedlagde i landsretten påstand om fængsel i 3 år og 6 måneder.

10. 15-11926/2016

Retten i Glostrups dom af 2. februar 2017

Østre Landsrets dom af 9. maj 2017

Fængsel i 3 år og udvisning for forsøg på voldtægt og andet seksuelt forhold end samleje efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21 og § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 225. Tiltalte blev fundet skyldig i blandt andet voldtægtsforsøg, ved en nat i juli 2016 ved en togstation at have forsøgt at tiltvinge sig samleje med forurettede og tiltvunget sig andet seksuelt forhold end samleje med hende, idet tiltalte 3 gange inden for 30 minutter havde forsøgt vaginal voldtægt og 2 gange tiltvang sig andet seksuelt forhold end samleje, idet forurettede blev tvunget til at slikke på tiltaltes lem. Tiltalte tog fat om forurettedes hals og om hendes liv, holdt hende for munden og næsen, bed hende i ansigtet, på armen, på halsen og på hånden, rev hendes tøj i stykker, ligesom han rev hende i håret og hev tøjet af hende, hvorefter han gentagne gange forsøgte at gennemføre samleje med hende, hvilket mislykkedes, idet forurettede gjorde modstand. Tiltalte havde fulgt efter forurettede fra stationen og overfaldet hende senere på et stisystem. Forurettede var en tilfældig forbipasserende. Tiltalte blev endvidere dømt for forsøg på røveri fra forurettede i forbindelse med voldtægten. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 3 år og lagde ved strafudmålingen vægt på karakteren og omstændighederne ved voldtægten, herunder at tiltalte og forurettede ikke kendte hinanden i forvejen, at forurettede var en tilfældig forbipasserende, der blev overfaldet på et offentligt område under særdeles krænkende omstændigheder, og at forurettede på domstidspunktet fortsat var svært psykisk belastet af overfaldet. Landsretten stadfæstede dommen.

Bemærkninger:

Henset til, at sagen drejede sig om forsøg på voldtægt, vurderes strafudmålingen at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafsækærpelsen i 2016, jf. ovenfor.

11. LHT 112/2017

Retten i Hjørrings dom af 15. februar 2017

Vestre Landsrets dom af 29. maj 2017

Fængsel i 2 år for forsøg på voldtægt og tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, § 225, jf. § 216, stk. 1, nr. 1 og blufærdighedskrænkelser efter straffelovens § 232. Tiltalte blev i byretten blandt andet fundet skyldig i fuldbyrdet voldtægt, ved en nat i december 2016 at have afklædt forurettede, slået hende på ansigt og krop, smidt hende hen ad gulvet, og trukket hende ind på sengen, hvorefter han slikkede og suttede hende på brysterne og tvang hende til at gnide på sit lem, ligesom han efterfølgende slikkede hende i skridtet og flere gange i løbet af natten tiltvang sig samleje med hende. Tiltalte og forurettede havde mødt hinanden umiddelbart inden episoden hjemme hos en fælles bekendt, hvor tiltalte og forurettede senere tog sammen hjem til tiltalte. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år og 6 måneder for fuldbyrdet voldtægt. Ved strafudmålingen lagde byretten vægt på forarbejderne til lov nr. 635 af 8. juni 2016, og udtalte, at de voldtægter, som tiltalte var fundet skyldig i, måtte forstås som sådanne, der i lovforslaget var betegnet som "andre sager om voldtægt ved vold og trussel om vold", hvor udgangspunktet for strafudmålingen, hvis der ikke forelå skærpene omstændigheder, ville være fra ca. 2 år og 6 måneder op til 3 år. Uanset at de konkrete voldtægter havde strakt sig over længere tid, fandt retten efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder ikke, at der var grundlag for at udmåle en skærpet straf i forhold til lovens udgangspunkt. Landsretten frifandt tiltalte for fuldbyrdet voldtægt, men dømte for forsøg på voldtægt og tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje. Ved strafudmålingen lagde landsretten på den ene side vægt på det langstrakte forløb og på den anden side, at der var tale om forsøg på voldtægt.

Bemærkninger:

Henset til at landsretten fandt, at der var tale om forsøg på voldtægt, vurderes strafudmålingen at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved strafsækærpelsen i 2016, jf. ovenfor.

12. SS 4-24838/2016

Københavns Byrets dom af 14. november 2016

Fængsel i 8 måneder for tiltvingelse af andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 225. Tiltalte havde på en gade på Vesterbro kort

før midnat i juli 2016 sagt "fucking luder, du kan ikke komme væk" eller lignende til forurettede, hvorefter han holdt hende fast, rev hendes skjorte op, befølte hende på brysterne, samt førte sin ene hånd ned i hendes trusser og førte en eller flere fingre på i hendes vagina. Tiltalte og forurettede kendte ikke hinanden forud for forholdet. Forurettede var på vej hjem, da tiltalte og en anden person gik hen til hende. Tiltalte var 17 år på gerningstidspunktet. Ved strafudmålingen lagde retten som formildende omstændighed vægt på tiltaltes unge alder. Som skærpende omstændighed lagde retten vægt på forholdets grove karakter, herunder at forholdet var begået på åben gade mod en tilfældig forbipasserende.

Bemærkninger:

Under hensyn til, at sagen drejede sig om andet seksuelt forhold end voldtægt, vurderes strafudmålingen at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved straffskærpelsen i 2016, jf. ovenfor.

13. 9787/2016

Retten på Frederiksbergs dom af 12. december 2016

Østre Landsrets dom af 11. april 2017

Fængsel i 2 år og udvisning for forsøg på voldtægt og andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, og § 225, jf. § 216, begået over for forurettede, som tiltalte umiddelbart inden havde mødt i byen. Tiltalte kyssede og fastholdt forurettede hårdt om halsen, mens han rev tøjet af hende og forsøgte at tiltvinge sig samleje og andet seksuelt forhold. Forholdet mislykkedes, da forurettede flygtede ud af lejligheden. Byretten lagde ved strafudmålingen vægt på karakteren af forholdene samt straffskærpelsen gennemført i 2016. Landsretten stadfæstede byrettens dom med henvisning til byrettens præmisser.

Bemærkninger:

Henset til, at sagen drejede sig om forsøg på voldtægt, vurderes strafudmålingen at ligge inden for det niveau, der er forudsat ved straffskærpelsen i 2016, jf. ovenfor.

14. 10-8770/2016

Retten i Odenses dom af 15. november 2016

Fængsel i 9 måneder for andet seksuelt forhold end samleje efter straffelovens § 216, stk. 2, jf. § 225 og § 210, stk. 1, jf. stk. 3, ved i perioden fra 1. juli 2013 til 7. juli 2016 adskillige gange at have haft andet seksuelt forhold end samleje med sine to sønner født i 2012 og 2010, idet tiltalte befølte/onanerede deres lem inden for tøjet, ligesom han befølte begge sønner på balderne inden for tøjet. Ved strafudmålingen lagde retten vægt på de forurettedes unge alder samt at overgrebene fandt sted over en lang periode.

Bemærkninger:

Som omtalt oven for er udgangspunktet for strafudmålingen i sager om et enkeltstående fuldbyrdet samleje med et barn under 12 år efter strafs-kærpelsen 3 år og 6 måneders fængsel, hvis der ikke foreligger andre skærpene omstændigheder. I sagen var der dog ikke tale om samlejer, men derimod om handlinger der lå på grænsen til blufærdighedskrænkelser, jf. straffelovens § 232. Hertil kommer, at kun en mindre del af gerningsperioden (7 dage ud af en periode på 3 år) lå efter strafs-kærpelsen. Strafudmålingen ligger umiddelbart på niveau med afgørelser før strafs-kærpelsen. Der henvises bl.a. til afgørelsen trykt i TfK 2016.469/2, hvor en tiltalt blev idømt 6 måneders betinget fængsel og samfundstjeneste for andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 12 år og blufærdighedskrænkelser, som var foregået over en længere periode.

For så vidt angår ankespørgsmålet i den konkrete sag, fremgår det af sagen, at statsadvokaten ikke fandt tilstrækkeligt grundlag for at anke byrettens dom, idet der ikke fandtes tilstrækkelig sikkerhed for, at landsretten ville komme frem til et andet resultat end byretten.

15. 9-1425/2016

Retten i Hillerøds dom af 22. juni 2016

Østre Landsrets dom af 2. februar 2017

Sagen vurderes ikke relevant, idet gerningstidspunktet ligger forud for strafs-kærpelsen i 2016.

Gennemgangen viser, at der som omtalt i forarbejderne til strafs-kærpelsen fra 2016 er stor variation i straffene for voldtægt mv., hvilket bl.a. skyldes de mange forskelligartede forhold, der omfattes af reglerne.

I forhold til den offentlige omtale af sagerne, bemærkes det, at der ikke ses at være taget højde for, at flere sager har været anket, hvor landsretten har skærpet straffen. Tilsvarende ses der ikke at være taget højde for, at flere af sagerne omhandler forsøg på voldtægt, andet seksuelt forhold end samleje og/eller er begået af mindreårige gerningsmænd, hvilket også efter strafs-kærpelsen i 2016 anses som en formildende omstændighed.

Rigsadvokaten finder ikke, at gennemgangen af de omtalte domme giver grundlag for at tegne et generelt billede af, at strafs-kærpelsen fra 2016 ikke er slået i gennem i retspraksis.

Det kan tilføjes, at de regionale statsadvokater har oplyst, at det er statsadvokaternes overordnede indtryk, at strafniveauet i sager om voldtægt begået efter strafskærpelsen som udgangspunkt ligger på det niveau, der er forudsat ved strafskærpelsen i 2016.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat